

Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Kar Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

igazgató: Dr. Kivovics Péter egyetemi docens

<http://semmelweis-egyetem.hu/fszoi/>

<https://www.facebook.com/fszoi>

MAGYARORSZÁG CIGÁNY LAKOSSÁGÁNAK FOGAZATI ÁLLAPOTA

Készítette: Borsányi Gyöngyi V/13.

Témavezető: Dr. Németh Orsolya, egyetemi adjunktus

A CIGÁNYOKRÓL ÁLTALÁBAN

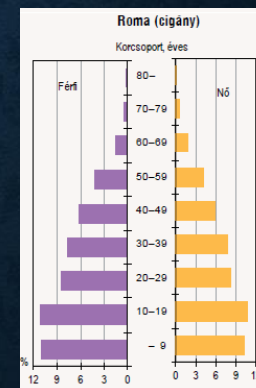
- Roma vagy cigány?
- Demográfiai adatok
  - Egyre növekvő létszám [1]
  - Fiatalodó társadalomcsoport [2]
- A kultúra és az egészség kapcsolata
  - Az egészség a betegség hiánya [3]
  - A prevencióra nem fektetnek hangsúlyt. [3]
  - A gyógyulás az orvostól függ, az életmódjukon nem változtatnak. [3]

Forrás:
<http://static.un.org/News/dh/photos/large/2012/August/08-02-roma-se-europe.jpg>

Forrás:
<http://www.euronews.com/2017/08/01/who-are-the-roma-people>

Forrás: KSH: A hazai nemzetiségek demográfiai jellemzői. Statisztikai tükör. 2015/82

1. Kemény I, Havas G: Cigánynak lenni. *Társadalmi riport*. 1996; 352-380.
2. KSH: A hazai nemzetiségek demográfiai jellemzői. Statisztikai tükör. 2015/82
3. Fundación Secretariado Gitano: Egyenlőség, egészség és roma/cigány közösség. Madrid, 2007; 20.

A HAZAI CIGÁNYSÁG SZÁJJÜREGI EGÉSZSÉGE

- Fogaik állapotáról ellentétes megfigyelések születtek. Szoros összefüggést mutat az életmódjukkal, szociális körülményeikkel, és az egészségtudatosságukkal.
- Általánosságban kevesebbszer veszik igénybe a fogászati ellátást. [4]
- A fogorvosi tevékenység gyógyítói feladatát igénybe veszik, a megelőzőt nem. [1]
- Hajlamosabbak a fog eltávolítását választani a fogmegtartó kezeléssel szemben, fogaik elvesztését nem tekintik kárnak. [3]
- Kevésbé tolerálják a kezeléseik során fellépő fájdalmat, mint a társadalom többsége. [1]
- Ennek ellenére csak akkor mennek fogorvoshoz, ha már kibírhatatlan a fájdalom. [3]
- **Nem fektetnek megfelelő hangsúlyt a betegségek megelőzésére, az orvosi tevékenység feladatának tartják a gyógyulást, az életmódváltoztatás szerepét nem tartják fontosnak. [5]**

1. Hornyák Cs P: A fájdalom pszichológiai és szocio-kulturális aspektusai, Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015

2. Perényi Zs: A cigány nyelv és beszéd. Roma Szótár és Grammatika, 1998, 49.

3. Kósa Zs, Kardos L, Kósa K, Fésüs G, Adány R: A Comparative Health Survey of the Inhabitants of Roma Settlements in Hungary. *American Journal of Public Health*, 2002;

97(5), 853-859.

4. Fundación Social para los Gitanos, Ecuvalóscas, *Egészség és roma/cigány közösség*. Madrid, 2007; 20.

5. [5]

SAJÁT KUTATÁS

Cél: A magyarországi roma lakosság szájhygiénés szokásainak, illetve szájüregi egészségének minden korcsoportját lefedő klinikai, valamint kérdőíves vizsgálata.

- Az első vizsgálat módszere
- Az első vizsgálat eredménye
- A második vizsgálat módszerei
- A második vizsgálat eredménye
- A harmadik, tervezett vizsgálat
- Online közvéleménykutatás
- Következtetések, előrejelző megállapítások

AZ ELSŐ VIZSGÁLAT

- Roma fogászati egészségnap.
- Helyszín: Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet.
- Időpont: A kijelölt szombati nap.
- A vizsgálat hirdetése online ill. nyomtatott plakát.
- Etikai engedélyszám: 4913/2016/EKU.
- Magyar és lovári nyelvű betegtájékoztató, beleegyező nyilatkozat.
- Klinikai szájüregi vizsgálat és kérdőív.

Szeretettel várjuk ingyenes általános szájüregi állapotfelmérésre!

**ROMA
FOGÁSZATI
EGÉSZSÉGNAP**

FOGÁSZATI ÉS SZÁJSEBÉSZETI
OKTATÓ INTÉZET
BUDAPEST, SZENTKIRÁLYI U. 40.
földszint, ambulancia

Szükséges dokumentumok:

- Személyi igazolvány
- Lakcímkártya
- TAJ kártya

**2018.
január 6.**
09:00-12:00
15:00-19:00

AZ ELSŐ VIZSGÁLAT

- Az online plakát vegyes fogadtatásban részesült.
- A szűrővizsgálaton senki nem jelent meg, és felkérést követően 5 roma személy utasította vissza tanulságos indokokkal.

Felmerülő kérdések:

- **A pozitív diszkrimináció negatívvá válik-e?**
- Érthető-e általánosságban a szűrővizsgálat célja?
- Miért nem jut el hozzájuk a betegtájékoztatás?
- **Beleegyeznek-e a vizsgálatba, ha az a saját közösségük körében történik?**

A MÁSODIK VIZSGÁLAT

- Általános fogászati szűrővizsgálat
- Megválaszolandó kérdés: vajon a pozitív diszkrimináció nem válik-e negatívvá az ő szemükben?
- A hirdetés módját és a vizsgálat körülményeit hasonlóan alakítottuk ki.

Szeretettel várjuk ingyenes általános szájüregi állapotfelmérésre!

FOGÁSZATI SZÜRŐNAP

FOGÁSZATI ÉS SZÁJSEBÉSZETI OKTATÓ INTÉZET
BUDAPEST, SZENTKIRÁLYI U. 40.
3. emelet, 305-ös kezelő

Szükséges dokumentumok:

- Személyi igazolvány
- Lakcímkártya
- TAJ kártya

**2018.
január 17.**
09:00-13:00

A MÁSODIK VIZSGÁLAT

- Az online plakát nem váltott ki negatív érzelmeket.
- Egy fő (nem roma) jelentkezett a szűrővizsgálatra.

Következtetés:

- A vizsgálandó kérdésre nem kaptunk megerősítést.
- A társadalom egésze elhanyagolja a prevenciót.

A HARMADIK, TERVEZETT VIZSGÁLAT

- Felsőoktatási kollégium felkeresése, helyszíni vizsgálat, prevenciós előadás.
- Megválaszolandó kérdés: növeli-e a vizsgálatban való részvételi hajlandóságot, ha a szűrést végző személyek mennek hozzájuk?
- A kollégiumi vezető részéről elutasító indok: negatív megkülönböztetés a diákok számára.

Következtetés:

- Elzárkózó magatartás az értelmiségi réteg részéről is.
- Nehezen elérhető, érzékeny társadalmi csoport.

ONLINE KÖZVÉLEMÉNYKUTATÁS

- 4 roma Facebook csoport (1.000-12.000 tag)
- Kérdés fogorvosi ellátás igénybevételéről.
- Eredmény: 4 fő igénybe venné, 5 fő nem.
- Következtetés:
  - Érdektelenség a téma iránt.
  - Az ellátást szándékosan mellőzők aránya magas.

KÖVETKEZTETÉSEK, ELŐREMUTATÓ MEGÁLLAPÍTÁSOK I.

Bár a vizsgálat nem zárult kvantitatív eredménnyel, a kutatás folytatásához tanulságos információkat szolgáltat.

1. A cigányság egészségügyi felzárkóztatásának elkülönített ügyként kezelése hátrányosan befolyásolja a kommunikációt.
2. Egyedül nem döntenek az egészségükről, különösen a nők.
3. A szűrővizsgálat szót nem minden esetben tudják helyesen értelmezni.

KÖVETKEZTETÉSEK, ELŐREMUTATÓ MEGÁLLAPÍTÁSOK II.

4. A szűrővizsgálatot betegtájékoztatásnak és prevenciós oktatásnak kell megelőznie.
5. A fiatalok nyitottabbak a felzárkóztató törekvésekkel kapcsolatban.
6. Még mindig nagy az írástudatlanok száma.
7. A roma értelmiség is elzárkózik.
8. A társadalom egészénél szükséges a betegségmegelőzés fontosságának és eszközeinek ismertetése és hangsúlyozása.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!